

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

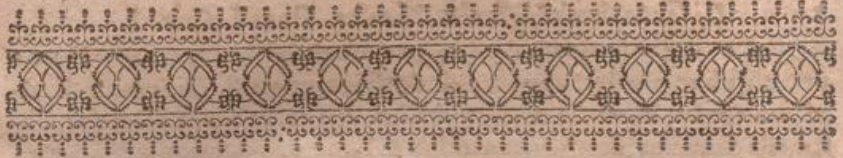
Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriae, 1669

Cap. I. De Beneficentia Dei ergà creaturas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

CLAVIS AUREÆ
THESAURI PARTHENO-CARMELITICI,
SIVE
DISSERTATIONIS HISTORICO-THEOLOGICÆ
PARS PRIMA,
De institutione Confraternitatis Beatissimæ Virginis
MARIÆ de monte CARMELO, primoq;
ejus beneficio.

CAPUT I.

De Beneficentia Dei erga creaturas.

DEUM Optimum Maximum, cujus natura bonitas, cujus voluntas potentia, cujus opus misericordia est, æquali sapientiâ & bonitate omnia administrare, atq; bona sua, cum naturæ, tum gratiæ diffundere certissimum est, juxta illud Sapientiæ capite 6. *Æqualiter est illi cura de omnibus.*

I.

Sap. 6. cap.

Nihilominus non omnibus æqualia bona dispensat; donorum quippe DEI mensura est amor Divinus, quo licet omnia existentia universim diligat, quædam tamen præ alijs amat: non quod hæc in æqualitas & differentia amoris se teneat ex parte ipsius actûs voluntatis divinæ, cum omnia uno & simplici actu diligat; sed ex parte objecti, seu ipsius boni voliti ab ipso creaturis quibusdam. Ita ut illas DEVS præ alijs diligat, quibus majora beneficentiæ suæ dona vult, & cõmunicat, *quamvis non magis intensâ voluntate, ut loquitur S. Thomas.*

Amor Dei erga creaturas, qualiter æqualis & inæqualis sit, exponitur. *1. p. q. 20. a. 3.*

A

AD

2. AD dignoscendum verò in communi, quibus creaturis DEVS præ alijs hæc præstet, apposita est doctrina, quam S. Dionysius Areopagita tradit, libro de *caelesti Hierarchia*, qui perpendens, DEVM substantijs omnibus non æqualia dona & bona communicasse, imò verò quibusdam altioribus maxima, & ab alijs admodum differentia contulisse, omnem diversitatis hujus, & inæqualitatis rationem in maiorem propinquitatem & conjunctionem, quam habent creaturæ in suo genere cum DEO, sapienter refert. Aded ut creaturæ illæ, quæ DEO sunt propinquiores, & conjunctiores divinæ beneficentiæ dona copiosius receperint.

Eandem tradit doctrinam Angelicus Doctor varijs in locis, notanter verò *cap. 6. de ente & essentia* docet, *unam substantiam separatam convenire cum alia in immaterialitate, differre autem ab invicem in gradu perfectionis, secundum recessum à potentialitate, & accessum ad actum purum.* Et questione unicâ de *Scientia DEI* dicit, quod *quantum creatura accedit ad DEVM, tantum habet de esse; quantum verò ab eo recedit, tantum habet de non esse.* Et in *summa* universaliter ponit hoc principium: *Quantò, inquit, aliquod receptivum est propinquius causæ influenti, tantò magis participat de influentia ipsius.*

Quib⁹ creaturis Deus sese amplius communicarit? Regula igitur ad dignoscendum, quibusnam creaturis plenius ac perfectius dona sua DEVS communicarit, est major illarum ad ipsum propinquitas, seu accessus. Quod sanè tam in ordine gratiæ, quam naturæ videre est, & ex subsequenti discursu amplius patebit.

3. AC primo quidem in ordine naturæ *Sancti caelestium illarum naturarum ordines*, uti loquitur S. Dionysius, *majoribus ac pluribus Divinitatis numeribus ac beneficijs, quàm ea natura, quæ tantum in rerum natura, quæ rationis expertes sunt, & quæ apud nos ratione utuntur, aucti ornatiq; sunt.* Angeli enim naturâ suâ & gradu essentiali sunt perfectiores & excellentiores homine, adeoq; quoad potentiam naturalem, vimq; intelligendi nobiliores. Unde S. Augustinus, *Angelica, inquit, creatura, omnia cetera quæ DEVS condidit, naturæ dignitate præcedit.* Et S. Thomas, *quantum ait, ad conditionem naturæ, Angelus est melior homine;* hujus autem majoris præstantiæ ac dignitatis Angelicæ ratio ex majori propinquitate & conjunctione ad DEVM sumitur; uti docet idem S. Thomas, his verbis: *Est talis ordo naturæ, ut unumquodq; agens naturale per prius & magis dif-*
fundat

art. 3. ad 16.

3. p. 9. 7. s. 1.

Cap. 4. c. caelesti Hierarchie. Excellètia naturæ Angelicæ. lib. 11. de Civit. Dei cap. 15.

1. p. 9. 20. a. 4. ad 2. 2. 2. 9. 31. s. 3. ad 2.

fundat suam actionem ad ea, quæ sunt sibi magis propinqua, sicut ignis calefacit magis rem sibi magis propinquam; & similiter DEVS in substantias sibi propinquiores per prius & copiosius dona sue bonitatis diffundit; ut patet per B. Dionys. 7. cap. celest. Hierarch.

POST Angelicam naturam nulli DEUS tot ac tanta naturæ dona concessit, quot ac quanta homini; ejus rei argumentum evidens, vel sola potest esse animæ rationalis, qua præditus est excellentia: spiritualis siquidem est & independens à corpore in suo esse, intelligens ac volens, & ideo gratiæ, virtutum atque beatitudinis capax.

Accedunt ad hoc nobilissimæ ejus facultates, ac potentiæ vitales: sensus præsertim interni elevationes; & demum quidquid naturam ejus quæ excellit cætera animalia consequitur. Cujus quidem excellentiæ ratio similiter ex majori ad DEUM accessu, & propinquitate supra cæteras creaturas metienda est. Quod sanè vel ex eo intelligitur, quod post Angelum, qui signaculum similitudinis dicitur, homo ad imaginem DEI factus sit, quod nulli alteri creaturæ, si propriè loquamur competit; ideoque ratione hujus, propius ad DEUM Angelo excepto, quam ulla creatura, accedit, propinquiorque evadit.

POST hominem sequuntur cætera viventia, quibus DEUS perfectiora præ non viventibus naturæ ornamenta contulit. Unde habent animam diversis organis præditam pro diversitate operationum exercendarum, virtutem intrinsecam, per quam se movent, potentias vitales, aliaque ad naturæ suæ perfectionem & dignitatem attinentia, quibus cæteras creaturas excedunt; hujus verò excessus ratio pariter petenda est ex majori ad DEUM accessu, & propinquitate; magis enim DEO assimilantur viventia, & ad ejus imaginem propius accedunt, quam ea, quæ solum communiter sunt entia, juxta eundem S. Thomam: Assimilantur, inquit, aliqua DEO: primo quidem & maxime communiter in quantum sunt, secundo verò in quantum vivunt; tertio verò in quantum sapiunt, vel intelligunt.

POSTREMO sequuntur corpora cælestia, quæ supra cuncta inanimata, miris ac præclaris naturæ donis ornavit DEUS. Habent quippe imprimis formam perfectissimam totaliter eorum materiam

A 2

seu

4.

Humanæ naturæ præstantia.

Ezech. 28.

S. Thom. 1. part. 9. 93. 4. 2.

5.

In quibus animata excedant inanimata.

1. p. 9. 93. 4. 2.

6.

In quibus corpora cælestia.

4 *Dissertationis Historico-Theolog. Pars I. Cap. I.*

seu naturam perficientem, ratione cujus juxta S. Thomam 1. p. q. 70. a. 3. nobiliora sunt secundum quid creaturis anima præditis, licet ex alio capite, uti diximus, simpliciter sint imperfectiora.

Habent præterea motum circularem perfectissimum; figuram similiter excellentem, virtutem quoque influendi & operandi admirabilem, ornamenta ex varijs stellis, ex Zodiaco circulo duodecim signis splendente, sub quo planetae omnes incedunt: lucem inter qualitates corporeas perfectissimam: demum incorruptibilitatem competentem sibi ex principijs intrinsicis; quæ quidem perfectio & dignitas etiam ad majorem ad DEUM accessum & propinquitatem referenda est. Quippe cum caelestia corpora sint naturæ simplicis, & ab accidentibus, quibus Elementa, & mixta, non sine reali compositione subjacent, specialiter expedita, magis accedunt ad id, quod est omnino & per essentiam simplex, nempe DEUM.

In perfectione itaque naturæ DEUS est supremus Rex & Princeps, qui maxima cum perfectione, plenitudine & eminentia continet omnes rationes entis. Omnes verò aliæ creaturæ ordinantur inter se in gradu perfectionis naturalis, per majorem vel minorem rationem entis participatam ab isto summo & supremo Principe & Principio, cum ratione distantiae, vel propinquitatis ad ipsum DEUM; quod sub alijs terminis Philosophia sacra explicat; majorem videlicet vel minorem perfectionem creaturæ, intrinsicè & formaliter attendi, penes aliquid intrinsicè participatum à summo Ente, per quod illi assimilatur extrinsicè; vel per distantiam à summo Ente; aut accessum seu appropinquationem ad ipsum.

7. JAM verò in ordine gratiæ idem omnino deprehendere licet. Et imprimis nulli DEUS creaturæ dona sua supernaturalia, & ad ordinem gratiæ attinentia magis, copiosiusque communicavit, quam CHRISTO Domino Servatori nostro. Cujus equidem argumentum evidens est plenitudo gratiæ quam habuit, ei propria, & quantum ad essentiam gratiæ, & quantum ad virtutem ad omnes gratiæ effectus. Hujus autem dignitatis ac eminentiæ ratio in CHRISTO Domino ex majori cum DEO conjunctione & propinquitate desumitur, fundata in unione Hypostatica; ut expressè 1. p. q. 20. a. 4. ad 2. docet S. Thomas

Unde procedat major vel minor perfectio in creaturis?

Unde derivetur plenitudo gratiæ, quæ est in Christo Domino?

Thomas

De Beneficentia DEI erga creaturas.

Thomas his verbis : dicendum, quod naturam humanam assumptam à DEI VERBO in persona Christi, DEVS plus amat, quam omnes Angelos, & melior est, maximè ratione unionis.

CHRISTUM sequitur DEIPARA Virgo, cui DEUS tot, talia ac tanta suæ beneficentiæ dona contulit, ut non tantum singulorum hominum atque Angelorum Hierarchias in perfectione, tam gratiæ quam gloriæ excedat, verum etiam probabiliter omnium omninò, tamen simul & collectivè sumantur. Pulchrè Petrus Damianus: *Serm. de Assumpt.* Virgo, inquit, inter animas Sanctorum, & Angelorum choros supereminens, & everta, merita singulorum & omnium titulos antecedit. Hæc verò admiranda DEIPARÆ supereminentia similiter ex majori supra cæteras creaturas cum DEO conjunctione, & accessu pensanda est, quæ quidem habet ex officio & dignitate MATRIS DEI; hæc enim conjunctio, si moraliter consideretur, & secundum omnia, quæ illi quodammodo ex natura rei debentur, & secundum ordinem Divinæ Sapientiæ est omnium suprema post unionem Hypostaticam, imò ad hujus ordinem quodammodo pertinet, atque illum intrinsecè respicit. Appositè ergo Laurentius Justinianus: *Serm. de Assumpt.* Tanto, inquit, dignitate ceteris est effecta excellentior MARIA, quanto propinquior erat VERBO. Et S. Anselmus cap. 2. lib. de excellent. virg. inquit, Hoc solum de Sancta Virgine prædicare, quod DEI Mater sit, excedit omnem altitudinem, quæ post DEVM dici vel cogitari potest. Undè non immeritò, post Augustinum, Anselmum, Ildephosum & alios, S. Thomas plenitudinem gratiæ in hac Virgine refert, & metitur ex hac conjunctione & dignitate Maternitatis Divinæ, seu MATRIS Unigeniti FILII DEI. *3. p. 9. 7. n. 10.*

8.

Serm. de Assumpt.
Unde Beatiſſ. Virg. Maria?

Serm. de Assumpt.

3. p. 9. 7. n. 10.

9.

POST Christum & sanctissimam ejus Matrem, certum est etiam in ordine gratiæ plurima dona quibusdam sive Angelis, sive hominibus præ alijs DEUM contulisse. Ac primo quidem de Angelis, ita docet S. Thomas agens de ordinatione eorum secundum Hierarchias & ordines: *In societate*, inquit, *Angelorum omnia possidentur communiter*, sed tamen quedam excellentius habentur à quibusdam quam ab alijs. Expresius verò idem declarat S. Doctor tractans de eorum perfectione in esse gratiæ & gloriæ: *sicut*, inquit, *natura Angelica facta est à DEO ad gratiam & beatitudinem consequendam; ita etiam gradus naturæ Angelicæ ad diversos gradus gratiæ & gloriæ ordinari videntur.* *1. p. 9. 108. n. 2. ad 2. 1. p. 9. 62. n. 6.*

A 3

DE

IO.

Ad Ephes. 4. c. Epist. 57. ad Dardan. 4. Reg. 2.

DE hominibus verò idem expressit Apostolus inquit : Ad Rom. 12. *habentes donationes secundum gratiam que data est nobis differentes.* Et alibi : *unicuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi.* Unde S. Augustinus : *DEVS, inquit, etiam in quibus habitat, non aqualiter habitat. Nam undè est illud, quod Eliseus poposuit ut duplex in eo fieret Spiritus DEI, qui erat in Elia? Et undè in omnibus Sanctis sunt alij alijs sanctiores, nisi abundantius habendo habitatorem DEVM?*

II.

HÆC verò prerogativa, tam in Angelis, quam in hominibus, ex majori eorum conjunctione, & ad DEUM propinquitate similiter deducitur. Etenim licet tam in Angelis, quam in hominibus, totus excessus seu quantitas gratiæ, quam præ cæteris aliqui sunt consecuti, refundi debeat in voluntatem ac motionem Divinam; adeoque major propinquitas & accessus per conatum naturalem liberi arbitrij in DEUM, non possit esse ratio inæqualitatis gratiæ ac donorum supernaturalium, seu cur nonnulli ex Angelis & hominibus majorem præ cæteris gratiam sint consecuti: nihilominus aliunde major propinquitas & conjunctio hic desumitur. In Angelis quidem ex conditione perfectioris naturæ. Voluit enim DEUS Angelis perfectioris naturæ & sibi propinquioris majus & intensius auxilium conferre, ut majorem consequerentur gratiam & gloriam, juxta ea, quæ varijs in locis docet Angelicus Præceptor.

Vnde desumatur gratiæ diversitas in Angelis & hominibus? 1. p. 9. 62. 2. 6. 2. 2. 9. 24. 4. 3.

I2.

IN hominibus verò hæc major propinquitas, ut plurimum fundatur in dignitate, seu munere ad quod à DEO assumuntur, juxta illud ejusdem S. Thomæ: *Quos, inquit, DEVS ad aliquid eligit, ita preparat & disponit, ut ad id, ad quod eliguntur irvenientur idonei.* Tamen si enim dona gratiæ in se perfectissima sint, dantur tamen à DEO, ut perfectiones necessariæ ad exercenda munera, quæ ad DEUM pertinent, & juxta munerum exigentiam conferuntur. Hac enim ratione, tot gratiæ privilegia communicavit DEUS præ alijs S. Joanni Baptistæ, propter munus præcursoris; Apostolis, propter dignitatem Apostolatus; alijsque plurimis propter similem quandam rationem. Unde cum secundum hæc munera hominibus beneficentiæ suæ dona conferat DEUS: & juxta horum proportionem munerum plus vel minus fiant illi propinquiores: sequitur pensandam esse eorum prerogativam ex tali ad DEUM propinquitate. Quamvis etiam secundum

3. p. 9. 27. 4. 4.

Quare Apostolis & cæteris majora præ cæteris gratiæ dona collata?

secundum orthodoxam doctrinam sumi possit hæc major propinquitas ex propria uniuscujusque dispositione & cooperatione; ita ut illi majora beneficentiæ divinæ dona percipiant, qui per conversionem perfectiorem ex auxilio gratiæ propinquiores fiunt DEO, & horum donorum capaciores, juxta illud *Jacobi* cap. 4. *Appropinquate DEO & appropinquabit vobis.*

CAPUT II.

De Beneficentia Beatiss. Virginis Maria in communi erga homines.

CONSIDERATA DEI erga creaturas beneficentia, facile quilibet deducere poterit creaturis beneficentiæ capacibus proprium, & debitum esse ad imitationem sui Conditoris, sibi quoque conjunctioribus & propinquioribus magis benefacere; sive id fiat ex dilectione naturali, sive charitatis. Quod quidem etiam ratio suadet; enimverò quo aliquis nobis est conjunctior, eo magis ad nos pertinet & quodammodo unus nobiscum efficitur. Quemadmodum ergo dilectio naturalis, vel charitatis inclinant, ut post DEUM primò nosmetipsos amemus, adeoque nobis ipsis beneficiamus, præsertim in spiritualibus; ita etiam inclinant, ut post nosmetipsos priùs ac magis amemus eum, qui maximè nobiscum est unus, atque ad nos pertinet, eique potiùs beneficiamus. Sicut, inquit D. Thomas, *Unitas potior est quam unio, ita quod homo ipse participet bonum divinum, est potior ratio diligendi quam quod alius associetur sibi in hac participatione: & ideo homo ex charitate debet seipsum magis diligere, quam proximum.* Et eadem quæstione: *non minus est ordinatus affectus charitatis, qui est inclinatio gratiæ, quam appetitus naturalis, qui est inclinatio nature.* Videmus autem in naturalibus, quod inclinatio naturalis proportionatur actui, vel motui, qui convenit nature uniuscujusq; &c. Oportet ergo quod etiam inclinatio gratiæ, quæ est affectus charitatis proportionetur his, quæ sunt exterius agenda, ita scilicet, ut ad eos intensiorem charitatis affectum habeamus, quibus convenit nos magis beneficos esse. Et inde est quod S. Doctor 2. 2. q. 31. a. 3. docet cæteris paribus magis benefaciendum esse conjunctis, quam extraneis, magisque conjunctis, magis quoque benefaciendum.

13.

Creaturæ pro suo modulo æmulari debent divinam beneficentiã.

Quis ordo in amando ac benefaciendo servandus sit?

2. 2. q. 26.

4. 4.

Ibid. a. 6.

Magis conjunctis magis benefaciendum.

ACCE-